

Rękawice kuchenne jako środek ochrony indywidualnej (ŚOI)

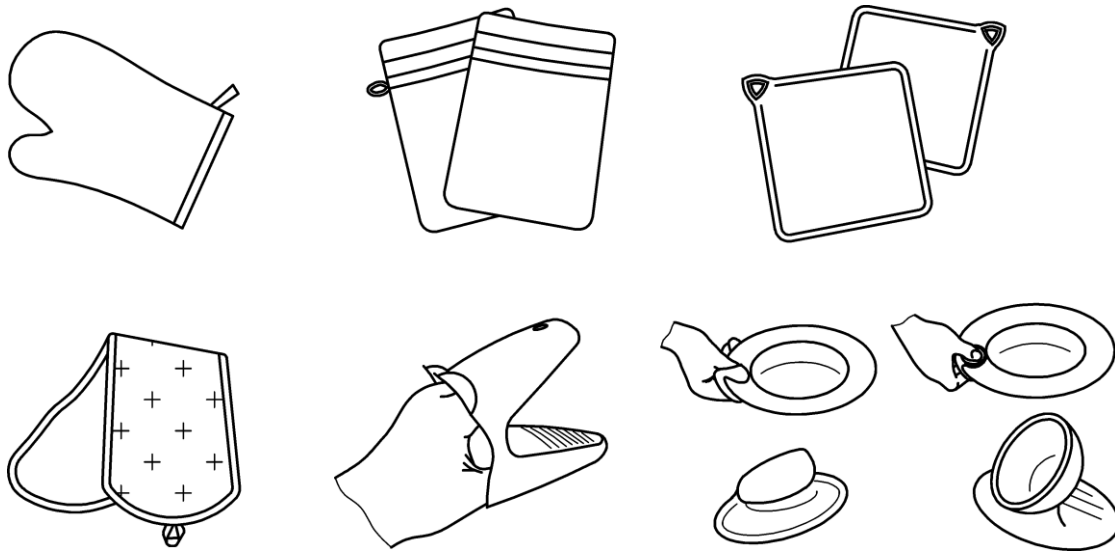
Z dniem 21 kwietnia 2018 r. rękawice kuchenne do użytku domowego (prywatnego) dla których zadeklarowano funkcję ochronną (ochrona przed gorącym) zostały włączone do środków ochrony indywidualnej i podlegają przepisom rozporządzenia UE 2016/425 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie środków ochrony indywidualnej oraz uchylecia Dyrektywy Rady 89/686/EWG. Rękawice te klasyfikuje się jako ŚOI chroniące przed zagrożeniami kategorii II. Muszą one być oznakowane znakiem CE, posiadać certyfikat badania typu UE wydany przez jednostkę notyfikowaną oraz instrukcję i deklarację zgodności UE dołączoną do wyrobu.

Każdy podmiot gospodarczy w łańcuchu dostaw i dystrybucji ma określone obowiązki a sprawdzeniem spełnienia tych obowiązków zajmują się odpowiednie organy nadzoru. Aby uniknąć wszelkiego rodzaju niezgodności należy pamiętać, że w myśl rozporządzenia UE 2016/425, każdy, kto wytwarza lub zleca projektowanie i wytworzenie ŚOI oraz wprowadza go do obrotu pod własną marką lub znakiem towarowym jest producentem. Producent wprowadzając do obrotu (udostępniając po raz pierwszy) ŚOI na rynku unijnym zapewnia, że zostały one zaprojektowane i wytworzone zgodnie z mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa, sporządza dokumentację techniczną (zgodnie z załącznikiem III do rozporządzenia) oraz przeprowadza lub zleca przeprowadzenie procedury zgodności (zgodnie z modułem B – załącznik V do rozporządzenia). Całkiem nowym wymaganiem jest umieszczenie na ŚOI, a jeżeli nie jest to możliwe – na opakowaniu lub w dokumencie towarzyszącym – nazwy, zarejestrowanej nazwy handlowej lub zarejestrowanego znaku towarowego oraz adresu pocztowego. I co ważne dane te należy podać w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników i organów nadzoru rynku.

Producent ŚOI już na etapie projektowania i doboru materiałów powinien uwzględnić zasadnicze wymagania dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa wymagane przez rozporządzenie UE 2016/425 oraz mające zastosowanie wymagania odpowiednich norm zharmonizowanych. Na chwilę obecną rękawice dla których producent deklaruje ochronę przed zagrożeniami termicznymi powinny spełniać wymagania normy EN 420 „Rękawice ochronne. Wymagania ogólne i metody badań”, co najmniej 1 poziom skuteczności dla wybranego zagrożenia termicznego wg normy EN 407 „Rękawice chroniące przed zagrożeniami termicznymi” oraz co najmniej 1 poziom skuteczności odporności na rozdieranie i na ścieranie wg EN 388 „Rękawice chroniące przed zagrożeniami mechanicznymi”.

Aktualne wydania norm dotyczą jedynie rękawic ochronnych, dlatego komitet techniczny Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN) dokonał rewizji i najprawdopodobniej już w 2019 r. opublikuje nowe wydanie normy EN 407:2017. Nowy projekt przede wszystkim rozszerzył wymagania dla innych niż rękawice wyrobów mogących stanowić ochronę przed domowymi zagrożeniami termicznymi. Są to min. uchwyty, nakładki, klipy, zaciski, motylki, rękawice do użytku z grillami, rękawice z jednym palcem lub bez palców oraz inne wyroby chroniące dłoń i inne dla których producent zadeklaruje funkcję ochronną.

Rys. 1 Przykłady ŚOI do domowych zagrożeń (aneks 1 z projektu normy EN 407:2017)

Zgodnie z nowymi wymaganiami przedstawionymi w projekcie normy EN 407:2017, rękawice, rękawice do grillowania oraz mitenki będą musiały spełniać wymagania normy EN 420 oraz wymagania dotyczące wybranej ochrony termicznej zawarte w EN 407. Rękawice te powinny zapewniać ochronę przed przynajmniej jednym z wybranych zagrożeń: ciepłem kontaktowym, ciepłem konwekcyjnym, promieniowaniem, ogniem, drobnymi rozpryskami metalu lub dużymi ilościami stopionego metalu. Spełnienie wymagania ochrony przed ścieraniem lub rozdzieraniem (zgodnie z EN 388) będzie wymagane tylko w przypadku deklaracji przez producenta ochrony przed zagrożeniami mechanicznymi.

Pozostałe środki ochrony rąk, chroniące przed zagrożeniami termicznymi powinny spełniać wymaganie co do minimalnego obszaru ochrony, tj. powinny mieć wystarczający wymiar tak, by w pełni zakryć część dłoni, która ma być chroniona przed ryzykiem termicznym. Jeżeli producent zadeklaruje, że jeden rozmiar pasuje do wszystkich dłoni, to minimalna szerokość wyrobu powinna wynosić 140 mm. W instrukcji producent musi podać dokładne informacje o tym, która część dłoni jest chroniona i jaki jest prawidłowy sposób noszenia. Wyrób musi spełnić również obowiązkowo wymaganie ochrony przed ciepłem kontaktowym (przynajmniej 1 poziom) a dodatkowo może również chronić przed płomieniem, ciepłem konwekcyjnym lub promieniowaniem. Nie przewiduje się w przypadku tego rodzaju wyrobów ochrony przed rozpryskami stopionego metalu. I podobnie jak w przypadku rękawic spełnienie wymagania ochrony przed ścieraniem lub rozdzieraniem (zgodnie z EN 388) będzie wymagane tylko w przypadku deklaracji przez producenta ochrony przed zagrożeniami mechanicznymi.

Jak w przypadku każdego ŚOI, deklarowane poziomy skuteczności powinny zależeć od przewidywanego zakresu stosowania i odpowiadać zagrożeniom występującym podczas dotyknięcia gorących przedmiotów. Poziom ochrony musi być utrzymywany przez cały okres użytkowania. Oznacza to np., że jeżeli ŚOI chroniące przed gorącym można prać, to liczba prań powinna być podana na metce a producent powinien przeprowadzić badania na wypranych rękawicach w celu potwierdzenia, że właściwości ochronne zostały utrzymane.

Oznakowanie każdego ŚOI chroniącego dłoń przed gorącym powinno zawierać: dane identyfikacyjne producenta lub jego autoryzowanego przedstawiciela, oznaczenie wyrobu, oznaczenie rozmiaru, termin ważności (jeżeli ma zastosowanie) oraz w przypadku wyrobów spełniających wymagania normy EN 420 znak graficzny wraz z poziomami zagrożeń podany w normie EN 407. Oznakowanie powinno być widoczne, czytelne i nieścieralne. Jeżeli nie jest możliwe umieszczenie tych informacji na produkcie, oznakowanie należy umieścić na opakowaniu. Instrukcje użytkowania, które producent dołącza do ŚOI

powinny być zgodne z p. 1.4 załącznika II do rozporządzenia 2016/425 oraz wymaganiami norm EN 420 i EN 407.

Podsumowując, norma EN 407:2017, rozszerza obszar ochrony dłoni przed zagrożeniami termicznymi o nowe wyroby. Wyroby te nie muszą być rękawicami, nie muszą zakrywać całej dłoni i nie muszą spełniać wymogów normy EN 420. W nowym wydaniu EN 407 wymagania dla rękawic, minetek oraz rękawic do grillowania pozostają bez większych zmian, tj.: ważne jest spełnienie warunków normy EN 420 oraz przynajmniej jednej właściwości ochronnej z EN 407, nie będzie już obowiązku badania odporności na ścieranie i rozdieranie (wg EN 388) a sposób znakowania i instrukcja dla tych wyrobów pozostają bez zmian.

Natomiast wyroby inne niż rękawice a mogące stanowić ochronę, czyli: wyroby chroniące dłonie, przeznaczone do użytku w warunkach domowych jak uchwyty na naczynia, rękawice do użytku z grillami i inne chroniące dłonie przed gorącem będą musiały spełnić następujące minimalne wymagania:

- wymiary wyrobu zgodnie z EN 420, jeżeli produkowany jest jeden, uniwersalny rozmiar to jego szerokość nie może być mniejsza niż 140 mm
- odporność na ciepło kontaktowe, przynajmniej 1 poziom skuteczności (temp. kontaktu 100°C, czas progowy ≥ 15 s) przed praniem oraz po zadeklarowanej przez producenta ilości prań.

W tym przypadku tych ŚOI znakujemy je tylko znakiem CE. Nie można użyć znaku graficznego z EN 407, ponieważ produkt nie jest w stanie spełnić wymagań normy EN 420.